

■ WBSO, Product- en Procesontwikkeling

Wat is de definitie van ontwikkeling binnen de WBSO?

De WBSO stimuleert ontwikkelingsprojecten die voor de aanvrager technisch nieuw zijn. Het kan gaan om de ontwikkeling van (onderdelen van) producten en productieprocessen waarbij geldt dat het om tastbare, fysieke zaken moet gaan.

Ontwikkelingswerk heeft altijd te maken met het zoeken naar bewijzen. De aanvrager wil iets ontwikkelen en loopt hierbij geen technisch probleem aan. De aanvrager zoekt hiervoor een nieuwe technische oplossing. Het is essentieel dat een ontwikkelingstraject moet er sprake zijn van technische risico's en onzekerheden. Het traject eindigt zodra het werkingsprincipe is aangetoond. Denk hierbij aan een prototype, een model of een applicatie zonder gebruikerswaarde.

Wanneer is een ontwikkeling technisch nieuw?

Technische nieuwheid is het meest belangrijke criterium voor ontwikkelingsprojecten binnen de WBSO. De technische nieuwheid wordt bepaald door het technische kunnen en de technische kennis van de aanvrager. Technisch nieuw betekent dat de aanvrager het ontwikkelingstraject niet kan realiseren met de op dat moment aanwezige kennis en kunde. Er moet dus duidelijk sprake zijn van technische vraagstukken die aanvullend onderzoek vereisen. Hierdoor is er sprake van technische risico's. Op voorhand is namelijk niet duidelijk of een ontwikkeling te realiseren is.

Ontwikkelingsprojecten

- **Wel subsidiabel**

Een textielabrikant is voornemens een laminaat te ontwikkelen uit materialen die nieuw zijn voor de onderneming. De materialen kunnen niet met bestaande technieken gehecht worden en hiervoor zal dan een nieuwe techniek ontwikkeld moeten worden. Dit project is subsidiabel want er zal onderzoek moeten plaatsvinden om tot een juiste methode te kunnen komen. Gezien de aard van de materialen bestaat het risico dat er geen oplossing wordt gevonden.

- **Niet subsidiabel**

Een textielabrikant is voornemens een variant op een bestaand laminaat te ontwikkelen. De bestaande hechttechnieken moeten hiervoor worden aangepast. Men kan hierbij gebruik maken van kennis die is opgedaan bij de ontwikkeling van het bestaand laminaat. Het project is niet subsidiabel omdat men reeds ervaring heeft met een vergelijkbaar product. Hierdoor is de ontwikkeling niet technisch nieuw voor de onderneming en is het risico op mislukking zeer laag.

Overige mogelijkheden binnen de WBSO

Naast product- en procesontwikkeling kan ook subsidie worden aangevraagd voor een analyse van de technische haalbaarheid, software- & programmatuurontwikkeling en technisch (wetenschappelijk) onderzoek. Voor deze projecten gelden aanvullende voorwaarden die verder worden toegelicht in de desbetreffende leaflets van Subvention.